

ชื่อวิทยานิพนธ์	การสอนการพยาบาลด้านจิตวิญญาณ ของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภาควิชา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
ผู้เขียน	นางชมลวรรณ แก้วกระจก
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสอน การประเมินผลหลังการสอน และเนื้อหาสาระที่สอน การพยาบาลด้านจิตวิญญาณ ของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภาควิชา กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภาควิชา รวม 6 แห่ง จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามการสอนการพยาบาลด้านจิตวิญญาณ ประกอบด้วย วิธีการสอน วิธีการประเมินผลหลังการสอน และเนื้อหาสาระ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิธีทดสอบซ้ำ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย หาค่า ความถี่ และร้อยละ เป็นรายชื่อ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสอนการพยาบาลด้านจิตวิญญาณ ในรายวิชาทฤษฎี ด้วยวิธีการ ใช้กรณีตัวอย่างมากที่สุด ร้อยละ 85.00 และรองลงมา การใช้ปัญหาเป็นหลัก การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ร้อยละ 80.00, 76.35, ร้อยละ 75.00 และ ร้อยละ 70.00 ตามลำดับ สำหรับรายวิชาปฏิบัติ วิธีการสอนที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือ การสอนในคลินิก ร้อยละ 96.25 การใช้กรณีตัวอย่าง ร้อยละ 85.00 การอภิปราย ร้อยละ 75.00 และการใช้ปัญหาเป็นหลัก ร้อยละ 72.50 ส่วนวิธีการประเมินผลหลังการสอนที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากในรายวิชา ทฤษฎี คือ การประเมินผลด้วยวิธีการตรวจผลงาน ร้อยละ 83.75 การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ ร้อยละ 82.50 สำหรับรายวิชาปฏิบัติ วิธีการประเมินผลหลังการสอน ที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือ การสังเกต ร้อยละ 93.75 รองลงมาเป็นวิธีการตรวจผลงาน และการบันทึกประจำวัน ร้อยละ 91.25 และ ร้อยละ 70.00 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาสาระการพยาบาลด้านจิตวิญญาณ ประเด็นแนวคิดด้านจิตวิญญาณ กลุ่มตัวอย่างสอนเรื่อง ความหมายของจิตวิญญาณ ความสำคัญของจิตวิญญาณ และ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะจิตวิญญาณในระดับมากที่สุด ร้อยละ 80.94, ร้อยละ 87.50 และ ร้อยละ 75.00 ตามลำดับ ส่วนประเด็นการประเมินทางด้านจิตวิญญาณ กลุ่มตัวอย่างสอนในระดับปานกลาง ทุกเนื้อหาสาระย่อย ร้อยละ 48.75-60.00 และประเด็นหลักการพยาบาลทางด้านจิตวิญญาณ

กลุ่มตัวอย่างสอนเรื่อง เทคนิคการสื่อสาร สร้างความคุ้นเคย ใ่วางใจระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย การสะท้อนคำพูด การรับฟังด้วยท่าทียอมรับ และเรื่องหลักการสร้างสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย ในระดับมาก ร้อยละ 87.50 และร้อยละ 76.25 ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์สำหรับเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การปรับวิธีการสอน และการประเมินผลหลังการสอนการพยาบาล ด้านจิตวิญญาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

Thesis Title Spiritual Teaching among Nurse Instructors of Southern Boromarajonani
 College of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health

Author Mrs Thamolwan Kaewkrachok

Major Program Nursing Science (Adult Nursing)

Academic Year 2006

ABSTRACT

This descriptive study is aimed at investigating the teaching method, evaluation method and subject matter of spiritual nursing among nurse instructors at the Southern Boromarajonani College of Nursing. One hundred and thirty-five nurse instructors of six Southern Boromarajonani College of Nursing were the subjects of this study. The research instruments consisted of a demographic questionnaire and a questionnaire on spiritual teaching which covered the teaching method, evaluation method and subject matter that nurse instructors taught. The spiritual teaching questionnaire was evaluated for its content validity by three experts. The reliability was determined using the test-retest method and the result was 0.85. Simple statistics were calculated to obtain frequencies and percentages.

The research results revealed that in theoretical courses, the nurse instructors used case study (85.0%), PBL (80.0%), Simulation (76.4%), discussion (75.0%) and self study (70.0%) as means of teaching spiritual nursing. In practicum courses, they used clinical teaching (96.3%), case study (85.0%), discussion (75.0%) and PBL (72.5%) as their teaching methods.

In evaluation of teaching spiritual nursing, the subjects generally used examination of performance (83.8%) and written test (82.5%) in theoretical courses, observation (93.8%) examination of performance (91.3%) and daily report (70.0%) in practicum courses.

The contents of spiritual nursing teaching varied in emphasis among subjects. The definition and significance of, and factors related to, spirituality were taught by 80.9%, 87.5%, and 75.0%, respectively. Spiritual appraisal was moderately taught in every sub-topic (48.8 - 60.0%). Communication techniques, familiarity building, trust between nurses and patients, the reflection of speech, acceptance by humbly listening and the principles of building relationship between nurses and patients were topics related to major spiritual nursing principles that were taught with high emphasis.

The results of this study will be beneficial as feedback information for the improvement of teaching spiritual nursing in the Southern Boromarajonani College of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health, Thailand.